

Waarom religie moet falen - Aflevering 6

En wat er overblijft van geloof en gehoorzaamheid

1. Een ongemakkelijke stelling

Religie faalt niet ondanks haar inzet, maar **vanwege haar uitgangspunt**.

Zij vertrekt vrijwel altijd bij de mens: zijn keuze, zijn gehoorzaamheid, zijn groei, zijn toewijding. Daarmee wordt religie — hoe vroom ook — **een systeem waarin de mens alsnog zichzelf moet dragen**.

Dat geldt niet alleen voor “wettische” vormen, maar net zo goed voor evangelische, charismatische of orthodoxe varianten. Het vocabulaire verschilt, het principe niet.

2. Wat religieuze systemen gemeen hebben

Religieuze systemen bouwen vrijwel altijd rond dezelfde pijlers:

- **De juiste leer** (denk correct, dan leef je goed)
- **De juiste keuze** (beslis voor God, neem Jezus aan)
- **De juiste praktijk** (bid, lees, dien, groei)
- **De juiste vrucht** (verandering als bewijs)

De belofte is telkens dezelfde: als de mens meewerkt, volgt leven.

Maar daarmee wordt leven **voorwaardelijk** — en dus weer afhankelijk van menselijke capaciteit.

3. Het verborgen contract

Achter vrijwel elke religieuze vorm schuilt een impliciet contract:

God doet Zijn deel, als de mens het zijne doet.

Dat contract wordt zelden zo uitgesproken, maar het stuurt prediking, pastoraat, Bijbellesing (Bijbelvertalingen) en zelfbeoordeling. Wie groeit, lijkt “goed bezig”. Wie vastloopt, faalt.

Maar precies hier botst religie frontaal met de Bijbelse diagnose.

Romeinen laat geen ruimte voor samenwerking op basis van gelijkwaardigheid. De mens bevindt zich niet in een herstelbaar project, maar in een toestand van vruchteloosheid waaruit hij **niet kan bijdragen aan zijn eigen verlossing**.

4. Waarom religie moet instorten

Religie moet falen omdat zij de autonomie van de mens intact laat — soms zelfs versterkt. Ze maakt de mens verantwoordelijk voor zijn geestelijke staat, zijn voortgang, zijn echtheid.

Maar zolang de mens zichzelf nog kan verbeteren, is hij niet bevrijd.

Zolang geloof iets is wat ik voortbreng, blijft het van mij.

Daarom is religieuze mislukking geen ongeluk, maar noodzaak. Pas waar de mens niets meer kan laten zien — geen groei, geen kracht, geen juiste houding — valt het fundament onder religie weg.

En precies daar begint iets anders.

5. Wat blijft er over van geloof?

Als geloof geen prestatie is, wat is het dan wél?

Geloof blijft over als **ontvangen vertrouwen**. Niet als daad, maar als reactie. Niet als keuze die iets mogelijk maakt, maar als erkenning dat alles al buiten mij om besloten ligt.

Geloof is niet: *ik kies voor God.*

Geloof is: *ik word vastgehouden, ook waar ik niets meer te kiezen heb.*

Dat maakt geloof geen heroïsche daad, maar een vorm van rust.

6. En gehoorzaamheid dan?

Ook gehoorzaamheid verandert van karakter. Zij is geen middel om iets te bereiken, **maar een gevolg** van ontvangen leven.

Gehoorzaamheid is niet het bewijs dat ik serieus ben, maar het spoor dat ontstaat waar autonomie verdwijnt. Niet perfect, niet constant, niet toonbaar — maar echt.

Waar religie gehoorzaamheid eist om leven te krijgen, laat het evangelie gehoorzaamheid ontstaan **uit** leven.

7. De omkering die niemand wil

Deze visie is aanstootgevend omdat zij de mens niets over laat om op te roemen. Geen juiste keuze. Geen juiste leer. Geen juiste inzet.

Maar precies dat is haar bevrijdende kracht.

Niet: *doe dit en leef.*

Maar: *leef — en zie wat volgt.*

8. Wat overeind blijft

Wat blijft er over?

- Geen systeem, maar relatie
- Geen ladder, maar afhankelijkheid
- Geen religieuze identiteit, maar ontvangen leven
- Geen zekerheid in jezelf, maar vertrouwen voorbij jezelf

Religie moet falen, omdat zij te klein denkt over wat de mens nodig heeft — en te groot over wat hij kan.

Kernzin van Aflevering 6

Religie faalt omdat zij de mens probeert te activeren waar hij eerst bevrijd moet worden.

**👉 Volgende aflevering (7 – afrondend):
Wat is dan groei? – leven na de ontmanteling van autonomie**